

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w czasie pandemii COVID-19 (zielone zaświadczenie cyfrowe)”

[COM(2021) 130 final – 2021/0068 (COD)]

(2021/C 286/25)

Sprawozdawca: **George VERNICOS**

Wniosek o konsultację	Komisja Europejska, 21.4.2021
Podstawa prawna	Art. 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Obywatelstwa
Data przyjęcia na sesji plenarnej	27.4.2021
Sesja plenarna nr	560
Wynik głosowania	
(za/przeciw/wstrzymało się)	251/0/4

1. Wnioski i zalecenia

1.1. Pandemia COVID-19 okazała się niezwykle wstrząsem dla gospodarki, społeczności i życia wielu państw, a sektor turystyczny poniósł straty na niespotykaną dotąd skalę. Obecny kryzys ujawnił, jak ważna dla Europy jest turystyka, nie tylko w perspektywie gospodarczej, ale także w kontekście wspólnego życia i kształtowania wspólnego losu.

1.2. EKES uważa, że zielone zaświadczenie cyfrowe powinno ograniczyć trudności związane z podróżowaniem i ułatwić przemieszczanie się osobom podróżującym w czasie pandemii COVID-19.

1.3. Zdaniem EKES-u należy jasno określić, że posiadanie zielonego zaświadczenia cyfrowego nie stanowi warunku koniecznego, aby korzystać ze swobody przemieszczania się, a proponowane rozporządzenie nie nakłada obowiązku szczepienia ani nie uprawnia do niego. Komitet zaleca jednak, aby zwłaszcza grupy społecznie marginalizowane i znajdujące się w niekorzystnej sytuacji miały dostęp do odpowiednich informacji oraz aby odpowiednio oszacować i monitorować wpływ zielonego zaświadczenia na te grupy.

1.4. EKES podkreśla, że posiadanie zielonego zaświadczenia nie powinno zwalniać podróżnych z obowiązku przestrzegania innych środków ograniczających ryzyko, ale należy je traktować jako strategię przejściową dla państw, wymagającą stałego mechanizmu systematycznej ponownej oceny po jej przyjęciu.

1.5. EKES zwraca uwagę, że wszystkie kraje europejskie powinny współpracować, aby jak najszybciej wypracować jednolite warunki ramowe (tzn. treść, format, zasady i normy techniczne zaświadczenia), bo nie możemy pozwolić sobie na utratę kolejnego sezonu turystycznego.

1.6. Komitet podkreśla, że protokoły podróży muszą być jasne i wykonalne podczas międzynarodowych podróży lotniczych, drogowych i morskich.

1.7. EKES wyraźnie zaznacza, że ze względu na włączenie wrażliwych danych medycznych do danych osobowych niezwykle istotne jest, aby wszystkie państwa członkowskie dysponowały interoperacyjnymi systemami o równie rygorystycznych przepisach dotyczących ochrony danych. Zielone zaświadczenie cyfrowe nie może nakładać obowiązku utworzenia i utrzymywania centralnej bazy danych na szczeblu UE. Komitet zaleca również, aby zielone zaświadczenie cyfrowe zostało przygotowane w sposób umożliwiający dostęp do informacji o tym, która kategoria została spełniona, wyłącznie osobie podróżującej.

1.8. EKES pragnie również zwrócić uwagę, że zielone zaświadczenie cyfrowe będzie też służyło usprawnieniu podróży służbowych. Jednak w żadnym wypadku nie może to prowadzić do dyskryminacji w miejscu pracy ani do niewłaściwego wykorzystania poprzez zatrudnianie osób zaszczepionych z państw trzecich na stanowiskach, na których panują złe warunki pracy.

1.9. Komitet wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zagwarantowały, że zaświadczenie to, jak również jego aktualizacja, pozostały bezpłatne.

1.10. EKES podkreśla potrzebę przyspieszenia szczepień poprzez zwiększenie produkcji szczepionek oraz zapewnienie większej przejrzystości i przewidywalności, aby zagwarantować odpowiednią liczbę dawek w całej UE dzięki skoordynowanemu i spójnemu podejściu. Państwa powinny równocześnie w dalszym ciągu inwestować w kampanie edukacyjne promujące korzyści płynące ze szczepień, aby zwalczać zjawisko dezinformacji.

1.11. Zdaniem EKES-u należy wprowadzić testy do samodzielnego wykonania oraz badania krwi na obecność przeciwciał COVID-19 jako dodatkowe metody pozwalające uzyskać zielone zaświadczenie cyfrowe.

1.12. EKES podziela opinię, że w celu uniknięcia nierównego traktowania osób nieszczepionych w zakresie swobody przemieszczania się, rządy europejskie powinny zapewnić wszystkim obywatelom łatwy i bezpłatny dostęp do testów.

1.13. EKES uważa, że zaświadczenie to musi być uznawane przez wszystkie państwa członkowskie UE, aby umożliwić wprowadzenie pełnej swobody przemieszczania się na terytorium UE w czasie pandemii COVID-19.

2. Uwagi ogólne

2.1. Aby zapewnić skoordynowane, przewidywalne i przejrzyste podejścia do ograniczania swobodnego przepływu w odpowiedzi na pandemię COVID-19, Rada przyjęła w dniu 13 października 2020 r. zalecenie Rady (UE) 2020/1475⁽¹⁾.

W rzeczywistości jednak zalecenie to nie było praktycznie egzekwowane, zaś poszczególne państwa członkowskie stosowały różne ograniczenia.

2.2. Należy podkreślić, że w deklaracji przyjętej po nieformalnych wideokonferencjach w dniach 25–26 lutego 2021 r. członkowie Rady Europejskiej wystąpili o podjęcie dalszych prac nad wspólnym podejściem do zaświadczeń o szczepieniach. Komisja współpracowała z państwami członkowskimi w ramach sieci e-zdrowie, która stanowi sieć działających na zasadzie dobrowolności krajowych organów ds. e-zdrowia, aby opracować interoperacyjność tych zaświadczeń. Sieć e-zdrowie uzgodniła również wspólne zharmonizowane zestawy danych dla zaświadczeń o szczepieniu przeciwko COVID-19, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia, a w dniu 12 marca 2021 r. uzgodniła zarys ram zaufania.

2.3. W oparciu o dotychczasowe prace techniczne Komisja przedstawiła w dniu 17 marca 2021 r. wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie zielonego zaświadczenia cyfrowego, który określa ramy wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w celu ułatwienia swobodnego przepływu w UE (2021/0068 (COD)) oraz towarzyszący mu wniosek dotyczący obywateli państw trzecich legalnie zamieszkujących lub przebywających w UE (2021/0071 (COD)).

Proponowane europejskie zaświadczenie zapewniałoby, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych, w tym prawa do prywatności i niedyskryminacji:

- dowód, że dana osoba została zaszczepiona przeciwko COVID-19, lub
- wyniki ostatnich testów wykrywających zakażenie SARS-CoV-2, lub
- informacje na temat powrotu danej osoby do zdrowia po zakażeniu SARS-CoV-2.

⁽¹⁾ Dz.U. L 337 z 14.10.2020, s. 3.

2.4. Dostęp do niego będą mieli obywatele UE i członkowie ich rodzin, obywatele spoza UE, którzy przebywają w UE, oraz osoby odwiedzające, które posiadają prawo wjazdu do innych państw członkowskich. Będzie ono obowiązywać we wszystkich państwach członkowskich UE oraz w Islandii, Liechtensteinie i Norwegii na mocy włączenia do Porozumienia EOG. Na jego wprowadzenie może zdecydować się również Szwajcaria.

2.5. Za wydawanie zaświadczeń będą odpowiedzialne organy krajowe w państwach członkowskich UE (szpitale, ośrodki badawcze lub instytucje ochrony zdrowia). Zaświadczenie będzie zawierało imię i nazwisko osoby, datę urodzenia, datę wystawienia, informacje o szczepionce, wyniku testu lub powrocie do zdrowia oraz unikalny identyfikator. W celu jego uwierzytelnienia, zagwarantowania bezpieczeństwa danych i ochrony przed fałszerstwem wydawany będzie kod QR.

2.6. Wniosek nie zobowiązuje państw członkowskich do zniesienia ograniczeń w swobodnym przemieszczaniu się (w zakresie, w jakim są one konieczne dla ochrony zdrowia publicznego) w odniesieniu do osób podróżujących posiadających zielone zaświadczenie, ale zapewnia im wiarygodne, autentyczne i zharmonizowane dokumenty w tym zakresie. Jest zatem oczywiste, że pozostanie zakres uznaniowości, mimo że proponowane ramy zalecają, aby ograniczyć restrykcje do bezwzględnie koniecznych i zawierają domniemanie zniesienia ograniczeń dla posiadaczy zaświadczeń, ponieważ zobowiązują państwa członkowskie do informowania innych państw członkowskich i Komisji o ich dalszym obowiązywaniu.

2.7. Zaproponowany system pozostawia możliwość wprowadzania aktualizacji na podstawie nowych dowodów naukowych, które dotyczą skuteczności szczepionek w ograniczaniu transmisji SARS-CoV2 oraz okresu utrzymywania się odporności immunologicznej po wcześniejszym zakażeniu. Obecnie ramy prawne określają maksymalny okres ważności zaświadczenia o powrocie do zdrowia po wcześniejszym zakażeniu COVID-19 na 180 dni. Zgodnie z wnioskiem zielone zaświadczenie cyfrowe przestanie obowiązywać z chwilą ogłoszenia przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), że stan zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym w związku z COVID-19 ustał, ale może zostać wznowione w przypadku wystąpienia pandemii w przyszłości.

3. Uwagi ogólne na temat obecnego kryzysu w sektorze turystycznym

3.1. Sektor turystyczny, charakteryzujący się dużą dynamiką i wzajemnymi powiązaniem, stanowi jedną z sił napędowych gospodarki europejskiej, stanowiąc 50 %⁽²⁾ turystyki światowej. We wszystkich państwach, bez względu na poziom rozwoju, zatrudnienie i działalność gospodarcza wielu milionów ludzi zależą od silnego i dobrze prosperującego sektora turystycznego. Jego bezpośredni i pośredni wkład w PKB UE wynosi prawie 10 %.

3.2. Pandemia COVID-19 okazała się niezwykłym wstrząsem dla gospodarki, społeczności i jednostek. Aby ograniczyć rozprzestrzenianie się wirusa w obrębie własnych granic, państwa stosują szereg środków, a niektóre z nich mają negatywny wpływ na przemieszczanie się do państw członkowskich i w ich obrębie.

Turystyka ucierpiała w niespotykanym dotąd stopniu, a rok 2020 był dla niej najgorszym rokiem w historii. W 2020 r. odnotowano w Europie spadek liczby przyjazdów o 69 %, zaś w styczniu 2021 r. – o 85 %⁽³⁾.

3.3. Sytuacja jest szczególnie trudna w krajach UE, które są głównymi ośrodkami turystycznymi, a mianowicie we Włoszech, Grecji, Portugalii, na Malcie, Cyprze, w Hiszpanii i Francji. Szacuje się, że w wyniku pandemii COVID-19 branża turystyczna UE, która daje zatrudnienie około 13 mln ludzi⁽⁴⁾, traci miesięcznie blisko 1 mld EUR przychodów.

3.4. To, że ponad jedna trzecia wartości dodanej generowanej przez turystykę w gospodarce krajowej pochodzi z wpływów pośrednich, świadczy o szerokich i głębokich powiązaniach między turystyką a innymi sektorami⁽⁵⁾. W związku z tym ograniczenie ruchu turystycznego ma poważny wpływ na całą gospodarkę⁽⁶⁾.

⁽²⁾ W latach 2014–2018 najwięcej przyjazdów odnotowano w Europie, która stanowiła przez cały ten okres cel ponad 50,0 % światowych podróży zagranicznych. W latach 2014–2018 podróże do miejsc docelowych w Europie wzrosły o 24,3 %.

⁽³⁾ Światowa Organizacja Turystyki, marzec 2021 r.

⁽⁴⁾ Dane Eurostatu.

⁽⁵⁾ Na znaczenie strat pośrednich wynikających z powiązań międzysektorowych w branży turystycznej zwraca również uwagę Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD). Szacuje się, że straty w PKB są około dwa do trzech razy większe niż bezpośrednie straty w przychodach z turystyki międzynarodowej. W sprawozdaniu Konferencji Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) określono, że bezpośrednio i pośrednio straty w światowej turystyce spowodowane pandemią COVID-19 mogą wynieść około 4 % światowego PKB, ale ich skutki mogą się różnić w poszczególnych państwach, zależnie od ich ekspozycji na podróże i turystykę.

⁽⁶⁾ Baza danych OECD „Perspektywy gospodarcze – grudzień 2020 r.” („Economic Outlook December 2020”) oraz baza danych Światowej Rady Podróży i Turystyki.

3.5. Należy również podkreślić znaczenie społeczne sektora turystycznego. Turystyka przyczynia się do rozwoju społeczności wiejskich, zapewniając dodatkowe źródła dochodów i umożliwiając w ten sposób zrównoważony rozwój terytorialny naszych społeczeństw. Jest również siłą napędową działań na rzecz ochrony dziedzictwa naturalnego i kulturowego, aby zachować je dla przyszłych pokoleń.

3.6. Światowa Organizacja Turystyki przewiduje, że w drugiej połowie roku może nastąpić ożywienie w podróżach międzynarodowych. Wiąże się to z wieloma czynnikami, przede wszystkim ze znacznym zniesieniem ograniczeń związanych z podróżą, pomyślnym przebiegiem programów szczepień oraz wprowadzeniem zharmonizowanych protokołów, takich jak zielone zaświadczenie cyfrowe, które planuje wprowadzić Komisja Europejska.

4. Uwagi szczegółowe do wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie zielonego zaświadczenia cyfrowego

4.1. EKES popiera inicjatywę Komisji dotyczącą współpracy z państwami członkowskimi w ramach sieci e-zdrowia w zakresie przygotowania interoperacyjności zaświadczeń o szczepieniach, aby wypracować rozwiązanie możliwe do wspólnego zastosowania, wyeliminować złożoność, ograniczyć zbiór danych dotyczących zaświadczeń o szczepieniach do niezbędnego minimum w celu ochrony danych wrażliwych ich posiadaczy oraz opracować unikalny identyfikator. Brak działań na szczeblu UE prawdopodobnie skutkowałby przyjęciem przez państwa członkowskie różnych, nieskoordynowanych i złożonych systemów.

4.2. EKES zwraca uwagę, że wprowadzenie zielonego zaświadczenia jest znakomitym wspólnym standardem usprawniającym biurokrację administracyjną, jednak nie można go uznać za główny akcelerator swobodnego przepływu. Swobodny przepływ nadal będzie podlegał ograniczeniom krajowym, które są określane jedynie na podstawie zdolności każdego państwa i wydajności jego systemu opieki zdrowotnej. W związku z tym środki mające zastosowanie do osób podróżujących za granicę (np. kwarantanna lub samoizolacja, dodatkowe i powtarzające się badania przed przyjazdem lub po przyjeździe) będą nadal dostępne i pozostaną do dyspozycji państw członkowskich, chociaż proponowane ramy zawierają pewne zalecenia dla państw, by ograniczyły się do absolutnie niezbędnych restrykcji.

4.3. EKES podkreśla, że posiadanie zielonego zaświadczenia nie powinno zwalniać podróżnych z obowiązku przestrzegania innych środków ograniczania ryzyka, ale należy je traktować jako strategię przejściową dla państw, którą można zastosować w sytuacji, gdy warunki epidemiologiczne uzasadniają złagodzenie ograniczeń związanych z podróżą, przy jednoczesnym zachowaniu wymogu stosowania środków ochrony, aby podnieść bezpieczeństwo podróży. Nie wiadomo, jaka jest skuteczność szczepionek w ograniczaniu transmisji wirusa lub w przypadku niektórych mutacji, a także w jakim stopniu i przez jaki okres przeciwciała zapewniają odporność przed ponownym zakażeniem SARS-CoV-2. Nadal istnieją też wątpliwości co do ważności testów. Z tego względu EKES zdecydowanie zaleca zastosowanie dodatkowych środków w celu ochrony zdrowia osób podróżujących i pracowników, zwłaszcza w zamkniętych i zatłoczonych miejscach.

4.4. EKES zwraca uwagę, że potrzebne są skuteczne i pilne działania, takie jak ściślejsza koordynacja protokołów podróży między krajami, aby zapewnić bezpieczne przywrócenie turystyki, ponieważ nie możemy sobie pozwolić na utratę kolejnego letniego sezonu turystycznego. Pandemia jest problemem o zasięgu ogólnoswiatowym, a jego rozwiązanie wymaga przyjęcia podejścia i zaufania na szczeblu międzynarodowym – rozwiązania stosowane w pojedynczych krajach nie przyniosą oczekiwanych rezultatów.

4.5. EKES zaznacza, że warunkiem zapewnienia skuteczności zielonego zaświadczenia jest jego pełna interoperacyjność, bezpieczeństwo i możliwość weryfikacji. Z tego względu wszystkie państwa europejskie powinny podjąć współpracę, aby jak najszybciej wypracować jednolite warunki ramowe (tzn. treść, format, zasady i normy techniczne zaświadczenia). Dotyczy to m.in. wspólnych standardów określających, przez jaki okres (oraz które) testy i szczepionki zachowują ważność, a osobę uznaje się za ozdrowieńca.

Komitet podkreśla, że protokoły podróży muszą być jasne i wykonalne podczas międzynarodowych podróży lotniczych, drogowych i morskich. Należy pamiętać, że stosowanie zielonego zaświadczenia jest wspólnym obowiązkiem służb granicznych i przewoźników.

4.6. Zdaniem EKES-u zielone zaświadczenie opracowano w taki sposób, aby było ono możliwie najprostsze i wdrażane jako pakiet, opierało się na zaufaniu między zaangażowanymi państwami, a także aby po jego przyjęciu istniał stały mechanizm systematycznej ponownej oceny.

4.7. EKES popiera następujące zasady, które należy przyjąć za podstawę tego systemu: a) celem zielonego zaświadczenia powinno być ograniczenie wpływu ryzyka do minimalnego poziomu, który organy krajowe uznają za dopuszczalny i zgodny z WHO, b) ograniczenia dotyczące podróży międzynarodowych powinny być dostosowane do sytuacji epidemiologicznej w państwie pochodzenia i kraju docelowego, c) kwarantanna może pozostać instrumentem wykorzystywanym przez organy władzy w uzasadnionych okolicznościach, d) państwa uczestniczące w systemie będą uznawać testy, które zostały zatwierdzone przez organy władzy w innych państwach uczestniczących, e) należy ograniczyć do minimum złożoność procedur oraz ilość informacji gromadzonych i przekazywanych między państwami, f) system powinien być interoperacyjny oraz opierać się na wspólnej nomenklaturze i formie przekazywania informacji, g) system powinien przestrzegać zasad „uwzględnienia ochrony prywatności już w fazie projektowania”, zgodnie z którymi treści, sposób gromadzenia, cel gromadzenia oraz okres przechowywania wszelkich gromadzonych danych już na samym początku zostaną wyjaśnione osobie, której dane dotyczą.

4.8. Kampania szczepień oraz przepisy dotyczące szczepionek i zaświadczeń wchodzą w zakres wyłącznych kompetencji i odpowiedzialności rządów krajowych. Żadne państwo członkowskie nie zdecydowało się na wprowadzenie obowiązku szczepień (z wyjątkiem szczególnych przypadków, takich jak personel pielęgniarski we Włoszech) i jest mało prawdopodobne, by miało to nastąpić w najbliższych miesiącach.

Niemniej jednak powszechny i sprawiedliwy dostęp do bezpiecznej i skutecznej szczepionki przeciwko COVID-19 ma zasadnicze znaczenie dla ratowania życia, ochrony systemu zdrowia publicznego i odbudowy gospodarczej. EKES podkreśla potrzebę przyspieszenia szczepień poprzez zwiększenie produkcji szczepionek oraz zapewnienie większej przejrzystości i przewidywalności, aby zagwarantować odpowiednią liczbę dawek w całej UE dzięki skoordynowanemu i spójnemu podejściu. Jest to również ważny warunek podstawowy niezbędny do działania zielonego zaświadczenia cyfrowego i równego traktowania obywateli.

4.9. Rządy europejskie powinny wykorzystać fundusze odbudowy po pandemii na realizację programów szczepień skierowanych do tych grup populacyjnych, do których dostęp jest utrudniony, np. do osób mieszkających na obszarach wiejskich lub mniej zamożnych, z dala od szpitali i przychodni. Należy też unikać wszelkiej dyskryminacji mniejszości etnicznych.

UE powinna również dalej inwestować w kampanie edukacyjne na temat korzyści płynących ze szczepień. Pomogłoby to zwalczać dezinformację, która sprawia, że ludzie niechętnie się szczepią.

4.10. EKES opowiada się za tym, aby rządy europejskie zapewniły łatwy dostęp do bezpłatnych testów (oraz szybkie uzyskiwanie ich wyników) wszystkim obywatelom, uwzględniając szczególnie potencjalne różnice między obszarami wiejskimi a miejskimi, w celu uniknięcia nierównego traktowania osób niezaszczepionych w zakresie swobody przemieszczania się.

4.11. Zdaniem EKES-u należy jasno określić, że posiadanie zielonego zaświadczenia cyfrowego nie stanowi warunku koniecznego, aby korzystać ze swobody przemieszczania się, a proponowane rozporządzenie nie nakłada obowiązku szczepienia ani nie uprawnia do niego. EKES zwraca uwagę, że każdy rodzaj zaświadczenia o odporności pociąga za sobą kwestie etyczne dotyczące szacunku, praw i interesów jednostki, odpowiedzialności za zdrowie publiczne i sprawiedliwości społecznej. Należy odpowiednio oceniać i monitorować takie oddziaływanie, zwłaszcza w odniesieniu do grup społecznie marginalizowanych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

4.12. EKES zwraca uwagę, że zielone zaświadczenie cyfrowe pomoże osiągnąć niezwykle potrzebne ożywienie w podróżach i sektorze turystycznym. Zaświadczenie to jest również bardzo ważne w przypadku podróży służbowych i wszelkich innych zgromadzeń, które przyczyniają się do ożywienia gospodarki i kultury oraz innych wydarzeń o charakterze społecznym, a także wywierają ogólnie pozytywny wpływ na zdrowie (psychiczne lub fizyczne) ludzi. Komisja i państwa członkowskie muszą zapewnić, że zaświadczenie, jak również jego aktualizacje, pozostaną bezpłatne, zgodnie z art. 3 ust. 3. Zaświadczenie powinno zawierać kod QR, aby zapewnić bezpieczeństwo i autentyczność, oraz powinno być sporządzone w języku(-ach) urzędowym(-ych) wydającego je państwa członkowskiego, a także w języku angielskim. Musi ono być uznawane przez wszystkie państwa członkowskie UE, aby umożliwić wprowadzenie pełnej swobody przemieszczania się na terytorium UE w czasie pandemii COVID-19.

4.13. EKES pragnie zwrócić uwagę, że zielone zaświadczenie cyfrowe będzie wykorzystywane nie tylko w turystyce. Ułatwi ono także podróżowanie w celach służbowych po Europie, ale może okazać się czynnikiem niekorzystnym w przypadku poszczególnych pracowników. Komitet zaleca, aby państwa członkowskie wprowadziły środki zabezpieczające przed dyskryminacją w miejscu pracy i przed obniżeniem szans na zatrudnienie. Przestrzega też przed niewłaściwym stosowaniem rozporządzenia, aby ułatwić przyjęcie osób zaszczepionych z państw trzecich do pracy w miejscach, w których istnieją złe warunki pracy.

4.14. EKES dodaje, że Komisja i państwa członkowskie powinny przygotować infrastrukturę cyfrowych ram zaufania pozwalającą na bezpieczne wydawanie i weryfikację zaświadczeń oraz wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu technicznym, aby zapewnić, w miarę możliwości, interoperacyjność z systemami technologicznymi o zasięgu międzynarodowym.

4.15. EKES podkreśla, że dane osobowe obejmują wrażliwe dane medyczne, dlatego też należy zapewnić bardzo wysoki poziom ochrony danych i zachować zasady minimalizacji danych.

W szczególności ramy zielonego zaświadczenia cyfrowego nie mogą wymagać utworzenia i utrzymywania bazy danych na szczeblu UE, ale powinny umożliwiać zdecentralizowaną weryfikację podpisanych cyfrowo interoperacyjnych zaświadczeń. Rządy muszą również zagwarantować, że dane osobowe są bezpieczne i nie będą udostępniane ani wykorzystywane do innych celów. Niezależnie od tego należy przetwarzać odpowiednie dane wyłącznie do celów związanych z zielonym zaświadczeniem cyfrowym, a właściwe organy muszą zapewnić ich późniejsze usunięcie. Jeżeli zielone zaświadczenie jest wymagane do przemieszczania się między państwami, to niezwykle istotne jest, aby wszystkie państwa członkowskie dysponowały interoperacyjnymi systemami o równie rygorystycznych przepisach dotyczących ochrony danych oraz zobowiązały administratorów danych do prowadzenia konsultacji z krajowymi organami nadzorującymi ochronę danych przed przetwarzaniem jakichkolwiek danych. EKES zaleca zaangażowanie ekspertów w dziedzinie ochrony danych na szczeblu europejskim i krajowym, aby zapewnić właściwe wdrożenie.

4.16. EKES ostrzega również, że zielone zaświadczenie cyfrowe może ujawniać wrażliwe dane medyczne osobowe w zakresie szczepień, przeciwciał lub testów osób podróżujących. Z tego względu sugeruje, aby zapewnić, że informacje ujęte na zielonym zaświadczeniu cyfrowym są widoczne tylko dla osoby podróżującej, a osoby trzecie mogą jedynie stwierdzić, że dana osoba spełnia określony warunek.

4.17. Zdaniem EKES-u należy wprowadzić testy do samodzielnego wykonania oraz badania krwi na obecność przeciwciał COVID-19 jako dodatkowe metody pozwalające uzyskać zielone zaświadczenie cyfrowe. Praktyka pokazała, że badanie krwi na obecność przeciwciał COVID-19 jest równie istotne jak zaświadczenie o powrocie do zdrowia po przebytej infekcji COVID-19.

4.18. EKES uważa, że należy wyjaśnić, co stanie się ze szczepionkami, które są obecnie poddawane przeglądowi etapowemu przez EMA. Problem ten jest szczególnie istotny dla państw UE, które stosują takie szczepionki.

Bruksela, dnia 27 kwietnia 2021 r.

Christa SCHWENG
Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
